

Het Parool

KunstRAI

27 maart t/m 1 april 2024

Welkom op de 39ste KunstRAI

De smiley, gemaakt door sieraadontwerper Alexander Blank, is een constante in de communicatie van de KunstRAI, en er zijn weer veel trouwde gezichten te zien in de Parkhal. Maar de KunstRAI is ook volop in beweging, en toont weer tal van jonge, nieuwe galeries en kunstenaars.

Een goed voorbeeld is de stand van WOW, waarin jonge honden gecombineerd worden met oude rotten. Er is geen rode draad of overkoepelend thema te bekennen; Rob Malasch – zelf ook een oude rot – heeft 'gewoon' tien kunstenaars bij elkaar gezet die hem bevallen en die 'een beetje raar, niet te makkelijk werk maken dat je niet snel ergens anders ziet'.

Op voorhand ook zeer interessant is de presentatie van de piepjonge schilder Erika Peucelle. Zij studeerde vorig jaar af aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag, was vervolgens artist in residence bij de galerie van Madé van Krimpen op de Prinsengracht, werd ingelijfd door galerie Stigter Van Doesburg en uitgenodigd mee te doen aan een groepstentoonstelling in Londen.

Lezersaanbieding

Het Parool biedt, in samenwerking met Hama Gallery, lezers de mogelijkheid de print *Hanging Out* van kunstenaar Melissa Schriek te kopen, in een gesigeneerde oplage van honderd.

Melissa Schriek is fotograaf en bewegingsregisseur. Met haar werk verkent ze de relaties tussen individuen en hun omgeving; dat doet ze door te observeren én te registreren. Lichaamstaal is daarbij van het grootste belang; door haar achtergrond als danser beschouwt Schriek het lichaam als een middel om belangrijke verhalen te vertellen. *Hanging Out* schoot ze in de zomer van 2022 met haar Pentax 645N in het Rembrandtpark.

Op de KunstRAI wordt haar werk gepresenteerd door Hama Gallery (stand 12). Op zaterdag cureert Schriek ook de nieuwe performance *Going Nowhere, Going Everywhere*, waarin ze de dynamiek van vrouwelijke vriendschap verkent. In haar eigen woorden: "Door middel van improvisatie en vaste choreografie worden toeschouwers meegenomen in een vervreemdend en emotioneel moment in een vriendschap, waarbij ze volledig uit het dagelijks leven worden getrokken".

Hanging Out

Formaat print 21 x 29,7 cm (A4)

Afwerking Canson Baryta

310 grams papier

Prijs €150, inclusief btw, exclusief porto (€4,95); de print zit niet in een lijst en wordt veilig in een enveloppe verstuurd.

Oplage 100, genummerd en gesigeneerd

Bestellen Scan de QR-code of mail naar info@hamagallery.com

onder vermelding van 'Lezersaanbieding Het Parool'. Dan ontvangt u vervolgens de gegevens over de betaling en verzending. Dit kan enkele werkdagen duren.

Let op Op is op. Wie het eerst komt, het eerst maalt.

'The squid and the whale' van Manuel Alberto Claro.

Kunst uit het iets hogere noorden

Denemarken is op het gebied van beeldende kunst een grote onbekende in Nederland. Met Focus Denemarken probeert de KunstRAI daar dit jaar verandering in te brengen.

Edo Dijksterhuis

Nederland en Denemarken worden vaak met elkaar vergeleken. Het zijn allebei relatief kleine landen, waar het uitzicht wordt gedomineerd door weilanden en water. De inwoners vinden zichzelf nuchter en progressief, hoewel daar sinds de vluchtelingencrisis het nodige veel op onze gezelligheid.

Ons land is dan ook een dankbaar cultureel afzetgebied voor de Denen. Minimalistische meubels uit het Scandinavische land vinden hier al decennialang grif aftrek. En Deense tv-series zijn zo herkenbaar – en met een beetje oefening zelfs verstaanbaar – dat ze stevast in de kijkcijfer top tien van streamingdiensten belanden. Alleen op het gebied van beeldende kunst wil het nog niet zo vlotten. Op een paar internationale sterren als Tal R en Michael Kvium na, blijven Deense kunstenaars hier buiten beeld.

"Toch vreemd als je bedenkt dat de Deense en Nederlandse kunst al zeker zeventig jaar met elkaar zijn verbonden," stelt Thorkild Nielsen, eigenaar van NB Galleri. Hij doelt daarmee op de Cobrabeweging, waarvan de Co in de

Kunstenaar: Tonny Tromborg Sørensen.

De Deense kunstenaar Steen Larsen maakte op canvas een roadtrip door Amerika.

'Nederlanders zijn vergelijkbaar met Denen: ze kopen wat ze kennen'

Kunstenaar: Henrik Saxgren.

101 het niet mee eens. "Ik kreeg eens een enorme ruimte aangeboden op Jutland, waar ik fantastische tentoonstellingen kon maken. Ik kreeg er evenwel niets verkocht en ben weer terugverhuisd naar Kopenhagen."

Voor Christophersen is deelname aan de KunstRAI niet zijn eerste Nederlandse beurservaring. Als medewerker van Martin Asbaek, volgens Christophersen de man 'die het sexy maakte om in Denemarken galeriehouder te zijn', stond hij al eens op Art Rotterdam. Daar kon hij naar hartelust het lokale kunstpubliek observeren. "Nederlanders zijn vergelijkbaar met Denen: ze kopen wat ze kennen," constateert hij. "Wij brachten een kunstenaar die al een tijdje aan de weg timmerde en succes had in de VS, maar iedereen kwam op onze buurman af, die werk had hangen van een net afgestudeerde Nederlander, die toevallig net in het nieuws was geweest."

Met die les in het achterhoofd presenteert Christophersen op de KunstRAI werk met een universele aantrekkingskracht en liefst een Nederlands tintje. Zoals de fotografie van Jacob Aue Sobol. "Hij is beroemd geworden met portretten van Adele en Amy Winehouse, maar is nu overgestapt op de natuur. De serie van spreuwenzwermen die wij tonen, is deels gemaakt in Nederland."

Wereldkampioen taekwondo

Christophersen heeft een zwak voor eigenzinnige types, die niet typisch Deens zijn en de gekke paden links laten liggen. "Simona Popovic is Servisch-Deens en heeft echt moeten knokken om toegelaten te worden tot de kunstacademie. Manuel Alberto Claro heeft als cameraman gewerkt voor Lars von Trier en is in dat opzicht erg Deens te noemen, maar hij is geboren in Chili. Er klinkt veel zuidelijke soul door in zijn foto's. En Tonny Tromborg Sørensen was, voordat hij kunstenaar werd, wereldkampioen taekwondo."

Als gemene deler voor Deense kunstenaars noemt Christophersen de hang naar vermenging. "Dat zie je bijvoorbeeld ook bij Noma," refereert hij aan het Deense restaurant dat jarenlang gold als beste ter wereld. "Elementen uit het buitenland worden daar gemixt met eigen ingrediënten om tot iets speciaals te komen."

Zelfrelativering is volgens hem ook typisch Deens. "Neem zo'n Jacob Sobol. Die zegt: ik ben in eerste instantie vader, dan echtgenoot en visser. En oh ja, ik maak ook af en toe foto's. Die attitude spreekt mij aan."

naam verwijst naar Kopenhagen en de A voor Amsterdam staat. Nielsen: "Ik denk dat het te maken heeft met de hoge kosten van internationale beursdeelname. Daardoor blijven de meeste Deense galeries dichtbij huis."

Nielsen hoopt met de 2024-editie van de KunstRAI een inhaalslagje te maken. Onder de vlag Focus Denemarken staat hij samen met vier landgenoten op een speciaal plein dat zichtbaar is vanaf de entree.

Driekwart in Kopenhagen

De Deense deelnemers behoren in eigen land tot de gevestigde orde en hebben vrijwel allemaal een geschiedenis die twintig jaar of meer teruggaat. Nielsen geldt als de nestor van het gezelschap. "Ik begon in 1987 met een expositieruimte van slechts 24 vierkante meter," vertelt hij. "Stapje voor stapje hebben we de galerie uitgebouwd en nu zitten we op 600 vierkante meter."

"In het begin brachten we alleen Deense kunstenaars, maar na een paar jaar een dependance in Parijs te hebben gerund, is dat veranderd, al blijft onze nadruk liggen op Noord-Europese kunst."

Nielsen is fan van Nederlandse kunstenaars, die hij roemt om hun helderheid en sterke expressie. Hij verte-

woordigt een aantal van hen, Hugo Tieleman en Toon Berghahn bijvoorbeeld, maar hun werk heeft hij voor de KunstRAI thuisgelaten. Het zou anders concurrentie met hun moedergaleries zijn. "In plaats daarvan heb ik schilderen van twee Denen en een Litouwse kunstenaar meegenomen. Van Steen Larsen tonen we werken uit zijn Route 66-serie, waarin hij op canvas een roadtrip door Amerika maakt. Dat contrasteert mooi met de zeezichten van Vilmantas Marcinkevicius. En dan is er nog John Reuss, wiens werk wat *edgier* is en waarvan ik benieuwd ben hoe het zal vallen bij het Nederlandse publiek."

Behalve galeriehouder is Nielsen ook voorzitter van de Deense galerievereniging, die 65 leden telt. De gemiddelde Deense galerie lijkt volgens hem op haar Nederlandse evenknie, ze vertegenwoordigt vooral kunstenaars van eigen bodem. De echt grote spelers zijn op twee handen te tellen en er zijn relatief minder éénpitters.

Ook vergelijkbaar: de concentratie in de hoofdstad. "Driekwart zit in Kopenhagen," zegt Nielsen, die zelf opereert vanuit het kleine stadje Viborg, "maar met de opkomst van online verkoop maakt het tegenwoordig niet meer uit waar je zit."

Daar is Anthon Maxus Christophersen van galerie Maxus

‘Soms zijn polaroids gewoon slecht’

De van oorsprong Kroatische Erika Peucelle is de winnaar van de Sluifjers Prijs, de tweejaarlijkse prijs voor jong talent in de schilderkunst. Ze schildert bijna altijd van foto's: 'Toen ik begon werd figuratief schilderen gezien als suf.'

Kees Keijer

Vorig jaar studeerde Erika Peucelle (23) af aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag, de stad waar ze nu een atelier heeft. Ze werkte de afgelopen tijd hard aan een aantal schilderijen voor de KunstRAI. "Het was half de bedoeling dat ik werk van mijn afstuderen zou laten zien, maar dat werk heb ik helemaal niet meer. En er was genoeg tijd om nieuwe schilderijen te maken, dacht ik."

De afgelopen maanden vlogen voorbij. Vlak na haar afstuderen was Peucelle artist in residence bij de galerie van Madé van Krimpen op de Prinsengracht, gevolgd door een tentoonstelling aldaar. Intussen werd ze ingelijfd door galerie Stigter Van Doesburg, waar ze meedeed aan een groepstentoonstelling.

Bovendien kreeg ze de vraag mee te doen aan een groepstentoonstelling in Londen, zodat Peucelle nu in tweespalt verkeert: welke schilderijen gaan naar Amsterdam en welke naar Londen?

Dramatische verhalen

Peucelle groeide op in een kleine plaats in de buurt van Zagreb, verhuisde op haar veertiende naar Berlijn en ging daarna naar Den Haag. Nu zou ze graag naar Amsterdam verhuizen, al is dat voor een beginnende kunstenaar niet makkelijk.

Haar moeder stimuleerde haar al vroeg om te tekenen en gaf haar altijd papier en potloden. "Dus in mijn herinnering vond ik dat altijd leuk om te doen," zegt Peucelle. "Toen ik zes jaar was, hadden we een afspraak bij een dermatoloog en daar zat ik in de wachtkamer te tekenen. Toen de dokter kwam, vond ze de tekening geweldig en vroeg ze of ze hem mocht hebben. Sindsdien hangt hij daar ingelijst aan de muur."

"Ik heb de tekening recent gezien, ik was hem helemaal vergeten. Ik kon niet geloven wat ik had getekend. Een prinses en een prins in mooie kleren en wat struiken op de achtergrond. En achter een van die struiken zit een tweede prinses die alles bekijkt en in gedachten verzonken is. Ik was toen blijkbaar bezig dramatische verhalen te verzinnen."

Een schilderij dat nog niet af is, moet de eyecatcher van haar presentatie op de KunstRAI worden. Twee meisjes dragen een stretcher waar een derde meisje op ligt. De

Erika Peucelle: 'Figuratief schilderen voelt als punk.'
FOTO EVA ROEFS

Erika Peucelle schildert veel op basis van polaroids. Boven: Two Seats in a Train. Links: Bright Light.

voorstelling is gebaseerd op een foto uit het familiearchief, waarop ze zelf met haar zusjes aan het spelen is.

Peucelle schildert bijna altijd van foto's, maar onlangs had ze met een groep vrienden bedacht om in de vrije natuur te gaan schilderen. Gewoon, in een weiland in de buurt van Den Haag, 'waar dieren gras eten bij slootjes, weet je wel'. Het land is er prachtig en de zonsondergangen spectaculair, had ze al vanuit de trein tussen Amsterdam en Den Haag gezien.

Maar het was nog een heel gedoe om daadwerkelijk in een weiland te kunnen komen. Toen de groep op de fiets bij een boerderij aankwam met het verzoek daar te mogen schilderen, werden ze gewoon weggestuurd. Uiteindelijk lukte het toch om via een nabijgelegen sportveld een stukje natuur te bereiken.

Ongemakkelijke situaties

"Voor mijn afstuderen heb ik alleen maar zelfgemaakte foto's gebruikt. Dat persoonlijke is heel belangrijk. Dat maakt het makkelijker om mijn werk waarachtig te maken. Het is geen fictie, zoals met die prinsessen."

Wat ook weer tot ongemakkelijke situaties kan leiden: toen ze een schilderij van haar zus op Instagram plaatste, was die *not amused* omdat ze ondergoed aan had en duidelijk herkenbaar was. "Daarna ontstond een filosofische discussie over het verschil tussen een foto en een schilderij, wat op zich ook wel weer interessant was."

Peucelle neemt graag polaroids als basis voor een werk.

‘Bij mijn afstuderen heb ik alleen maar zelfgemaakte foto's gebruikt’

"Polaroids kunnen heel mooi het hoge contrast vastleggen dat ik erg mooi vind. Soms mislukken ze ook en zijn ze gewoon heel slecht. Digitale foto's pakken meer details maar polaroids zijn heel goed om de sfeer van het moment te vangen."

Ze wil haar eigen leven en ervaringen weergeven. Klinkt nogal logisch, maar voor veel moderne en hedendaagse kunstenaars was dat allerm minst vanzelfsprekend. De poses die Peucelle en haar vrienden in de schilderijen aannemen, doen soms denken aan Instagram, zoals de onvermijdelijke selfie met een smartphone in de hand. Dat kan natuurlijk worden gezien als clichématig, maar toch boren ze iets oprechts aan. "Er zit zoveel rijkdom in de ervaring van ieder persoon. Jij bent de enige die kan reflecteren op jezelf, die zich bewust is van zijn eigen context. Op de een of andere manier past dat heel erg bij wat kunstenaars nu doen."

"Toen ik me ging oriënteren als kunstenaar in Berlijn werd figuratief schilderen gezien als suf. Door dat juist wel te doen, voelt het op de een of andere manier als punk. Het was tegendraads. Nu zijn heel veel jonge kunstenaars realistisch aan het schilderen."

Haar schilderijen zijn realistisch maar tegelijk schetsmatig en vlot geschilderd. Meestal in olieverf, vaak in combinatie met eitempera, een waterverdunbare verfsoort. Soms zien de schilderijen er zelfs onaf uit. "In het begin zet ik er vaak al stevige penseelstreken in die beweging veroorzaken."

Peucelle loopt naar het schilderij met de drie zusjes, dat voornamelijk is opgezet in oranje en zwart. "Kijk, in die kleding zit een dikke zwarte lijn. Dat is misschien geen realistische manier om schaduw in textiel weer te geven, maar het veroorzaakt een beweging. Die lijn leidt je oog naar een ander deel van het schilderij."

Door je oogharen

Portretten, landschappen, stillevens, eigenlijk zijn het klassieke schildergenres die Peucelle aanpakt. Ze maakte onlangs een schilderij van een theepot. Een en groot doek van twee duiven.

"Ik ben geïnteresseerd in mensen maar duiven leven in steden met ons samen. Het is interessant dat ze door de eeuwen heen van ons afhankelijk zijn geworden. Nu worden ze misschien gezien als vies, maar ze leiden vast ook geen makkelijk leven."

"Ik houd van het realisme, de negentiende-eeuwse schilderstroming. Gustave Courbet schilderde een begrafenis in Ormans met hele sterke contrasten. Als je door je oogharen kijkt, kun je er een modern abstract schilderij in zien. Maar tegelijkertijd verwijst het schilderij naar een werkelijk moment. Al die lagen in zo'n schilderij, daar houd ik van."

Erika Peucelle, Sluifjers Prijs, stand 29.

De favorieten van de kunstredactie

Martijn Schuppers

#1502-09 (2015)

Van fotografen wordt vaak gezegd dat ze 'schilderen met licht'. Martijn Schuppers keert de zaken om door als schilder te werken op een fotografische manier. Hij smeert pigment op een glasplaat en zet daar een transparante laag overheen. Vergelijkbaar met de chemicaliën die in de doka worden gebruikt om een foto te ontwikkelen, verdeelt hij oplosmiddel over het oppervlak.

Met penselen in uiteenlopende formaten – van klein kwastje tot grove zwabber – brengt hij allerlei patronen aan. Het eindresultaat is voor Schuppers geslaagd als de kijker er van alles in denkt te herkennen maar eigenlijk niet goed kan benoemen wat dat dan is. Zijn werk zit op de dunne scheidslijn tussen materie en afbeelding. Maar het is vooral een optelsom van pigment, kwast en de beweging van zijn hand. Honderd procent schilderkunst dus.

YOUNG COLLECTORS, STAND 24
Edo Dijksterhuis

Beth Namenwirth

Girl with an earring from the eighties (2023)

Toen het *Meisje met de parel* vorig jaar tijdelijk naar het Rijksmuseum verhuisde voor de grote Vermeertentoonstelling, deed het Mauritshuis een oproep: creëer jouw eigen Meisje. Maar liefst 3482 Meisjes vanuit de hele wereld vonden hun weg naar Den Haag, de mooiste eindigden aan de muur.

Kunstenaar Beth Namenwirth had die aansporing helemaal niet nodig; veel van haar werk gaat over de relatie van vrouwen met hun uiterlijk en ze verwijst wel vaker naar beroemde schilderijen uit de kunstgeschiedenis. Dit expressieve olieverfschilderijtje heet *Girl with an earring from the eighties*. Namenwirth was al enige tijd aan het experimenteren met stofuitdrukking in olieverf, toen ze zich afvroeg hoe het zou zijn om Vermeers wereldberoemde portret wat moderner aan te kleden. Zo ontstond dit meisje met een jarentachtigoorbel, gekleed in een hip jasje, een gebreide hoofdband en een hoofddoek met smileyprint.

99 GALLERY, STAND 15

Jan Pieter Ekker

Jurriaan Molenaar

Rietveld Schröderhuis II (2023)

Jurriaan Molenaar strandde anderhalf jaar geleden met zijn camper bij een tunneltje in Utrecht. Hij zag net op tijd dat zijn campertje hoog was. Bleek hij recht voor het Rietveld Schröderhuis te staan, de beroemde woning die precies honderd jaar geleden door architect Gerrit Rietveld werd ontworpen volgens de ideeën van De Stijl. Molenaar kon naar binnen, maakte foto's en ging later nog eens terug. Op basis van de foto's maakte hij een serie schilderijen van het huis.

Molenaar ziet het Rietveld Schröderhuis als een driedimensionale Mondriaan. "Wat ik interessant vind, is hoe je van dat extreem platte werk van Mondriaan een driedimensionale vertaling maakt. Als kunstenaar wilde ik de beleving van de ruimtelijke wereld weer omzetten naar een plat beeld." Door het perspectief in Molenaars schilderijen lijkt het huis ineens veel groter dan het in werkelijkheid is.

GALERIE VOSS, STAND 73

Kees Keijer

Kunstenaar Harald Vlugt presenteert op de KunstRAI het oeuvreboek *Explosion*, met zijn werk van de afgelopen veertig jaar; van een waterval van rode auto's tot een fallusbeeld voor Freddy Heineken. Zijn handelsmerk is de collage: 'Noem het plat beeldhouwen'

Eigenlijk klinkt het raar, vindt Harald Vlugt. Een oeuvreboek, alsof alles wat hij heeft gemaakt een afgerond geheel is, waar niets meer bij komt. Normaal gesproken wordt zo'n boek alleen gemaakt over dode kunstenaars, maar Vlugt is nog elke dag aan het werk. Toch deed zich nu een mogelijkheid voor om zijn tot nu toe gemaakte werk bij elkaar te brengen.

Explosion is een levendig boek, vertelt Vlugt in zijn atelier. "Er staan af en toe QR-codes bij de werken. Zo kun je naar een foto kijken en intussen luisteren naar een gedicht van Adriaan van Dis of Joost Zwagerman, dat ook door hen wordt voorgelezen. Of een interview met mij in New York."

Confronterend

Het boek begint tamelijk nostalgisch, in de vroege jaren tachtig, met een zwartwitfoto van drie jongemannen. Ze staan voor de gevel van kunstenaarsinitiatief Aorta in de Spuistraat, alledrie met opgestroopte mouwen. Jonge kunstenaars konden destijds nauwelijks ergens terecht met hun werk, het paste niet in bestaande galeries. Daarom creëerden ze zelf een plek in een voormalige drukkerij.

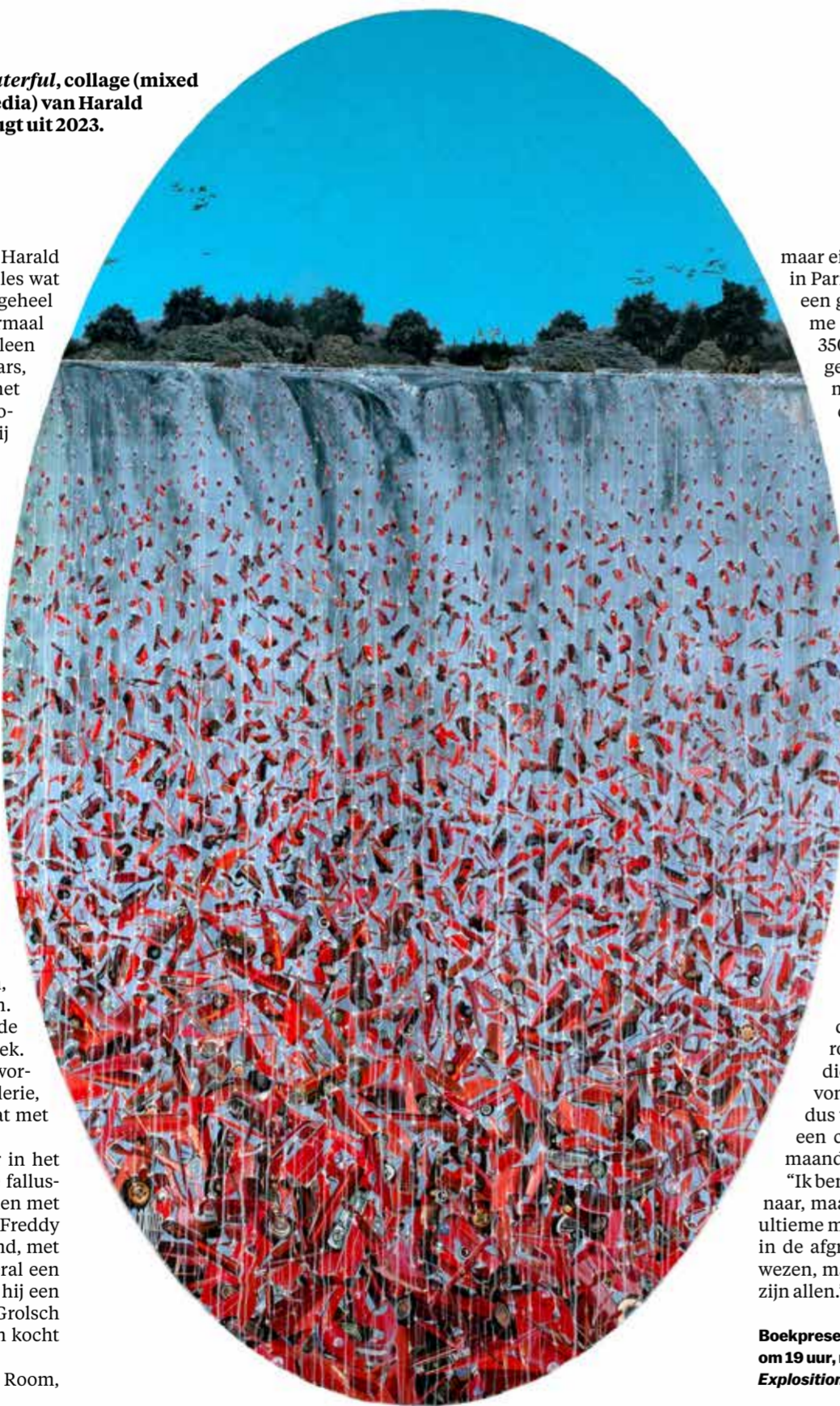
Naast Harald Vlugt staan zijn twee goede vrienden Aldert Mantje en Peter Giele, inmiddels beiden overleden. Vlugt: "Die foto is nogal confronterend. Ik heb net zelf ook zware kanker gehad. Gelukkig is de ziekte nu getackeld en is er weer licht aan het eind van de tunnel."

Ondanks de chemo's die Vlugt moest ondergaan, vond hij toch de kracht om nieuw werk te maken. Een deel daarvan is op de KunstRAI te zien, in de stand van 99 Gallery. En ze staan in het oeuvreboek. "Ik merk nu al dat het boek een gamechanger gaat worden. Elk gesprek dat ik in de toekomst met een galerie, museum, instantie of verzamelaar ga hebben, gaat met het boek onder de arm."

Na de zwartwitfoto's in het boek komt er kleur in het leven en werk. Zoals een beeld met twee enorme fallusvormen met kleine hertjes. Vlugt maakte het samen met Aldert Mantje en het werd in 1984 gekocht door Freddy Heineken. "Hij kwam bij me langs in het kraakpand, met een hele entourage van bodyguards. Het was overal een enorme puinhoop. Op een gegeven moment ging hij een beetje moeilijk doen en toen heb ik hem een flesje Grolsch aangeboden. Dat brak het ijs onmiddellijk en toen kocht hij die twee sculpturen."

Vlugt exposeerde vroeger bij galerie The Living Room,

Waterful, collage (mixed media) van Harald Vlugt uit 2023.

Harald Vlugt: 'Beeldhouwers beheersen de collage het best. Het blijft stapelen wat je doet, al is het maar twee millimeter dik.'

maar eind jaren tachtig stapte hij over naar een galerie in Parijs. Tegenwoordig verkoopt hij zijn werk ook via een galerie in Las Palmas. "Ik zie niet in waarom ik me moet beperken tot een stuk weiland van 250 bij 350 km. Ik heb mijn werk ook altijd Engelse titels gegeven. Door die galerie in Parijs heb ik in 1988 mogen meedoen met een tentoonstelling tijdens de Biënnale van Venetië. Dan ziet iedereen je werk en daarna kreeg ik meer mogelijkheden om te exposeren."

In zijn werk geeft Vlugt vaak bestaande elementen uit de beeldcultuur een nieuw leven. Collages zijn zijn handelsmerk. "Collages maken is het sturen van toeval. Noem het plat beeldhouwen. Ik durf te stellen dat er geen schilder is die een fatsoenlijke collage kan maken: het zijn beeldhouwers die deze discipline het best beheersen. Het blijft stapelen wat je doet, al is het maar twee millimeter dik wat je over elkaar heen zet."

Voor de beelden put hij uit een fotoarchief van een half miljoen afbeeldingen, veelal uit antiquarische boeken. De genummerde dozen zijn gerubriceerd op onderwerp: fauna, flora, architectuur, landschap, etc. "Als ik iets wil doen met vorken, dan heb ik gewoon tachtig verschillende afbeeldingen. Beelden uit het archief kan ik op de printer verwerken, manipuleren en kopiëren."

Chirurgisch mesje

Een groot ovaal werk dat op de KunstRAI te zien is, is op deze manier gemaakt. De compositie met een waterval is opgeblazen en vormt de basis voor het werk. "Daarna heb ik bij antiquariaten in Amsterdam alle autoboeken met rode auto's opgekocht. Dit zijn 1500 rode auto's die naar beneden storten. Halverwege het proces vond ik de weerspiegeling van de ramen niet mooi, dus toen heb ik van 1500 rode auto's alle ramen met een chirurgisch mesje verwijderd. Daar was ik dus maanden mee bezig."

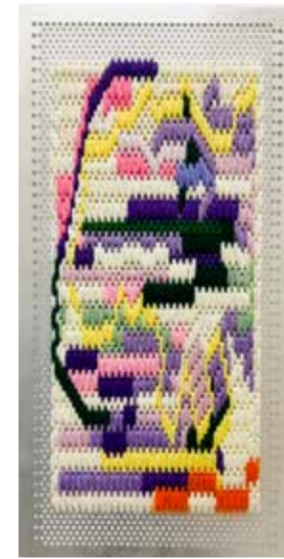
"Ik ben allesbehalve een maatschappijkritisch kunstenaar, maar dit gaat wel die kant op. Een rode auto is het ultieme macho-icoon. Ze storten zich hier als lemningen in de afgrond. De mens ziet zichzelf als een intelligent wezen, maar we hebben het toch een beetje verziekt met zijn allen."

Boekpresentatie *Explosion*, stand 15, 99 Gallery, 29 maart om 19 uur, met een optreden van saxofonist Yuri Honing. *Explosion*, 99 Uitgevers, €35 (na 12 mei €40).

Soulsearching en een Flintstoneszapper

In de stand van broedplaats WOW wordt het werk van jonge honden gecombineerd met dat van oude rotten. Een generatiekloof tekent zich af.

tekst Edo Dijksterhuis

Aurélien Lepetit uit zijn gevoelens in zijn 'wolschilderijen'.

In een wereld waarin alles gecureerd is, van een picknicklunch tot het privéleven van Taylor Swift, beweegt Rob Malasch blijmoedig in tegengestelde richting. In de door hem ingerichte stand is geen rode draad of overkoepelend thema te bekennen. De galeriehouder heeft gewoon tien kunstenaars bij elkaar gezet die hem bevallen en die 'een beetje raar, niet te makkelijk werk maken dat je niet snel ergens anders ziet'.

Wat de exposanten wel gemeen hebben, is hun band met WOW, de broedplaats in de Kolenkitbuurt waar recent afgestudeerde kunstenaars uit binnen- en buitenland een aantal maanden mogen wonen en werken. Het betreft hier vooral jonge makers, dus verwacht een hoop *soulsearching*.

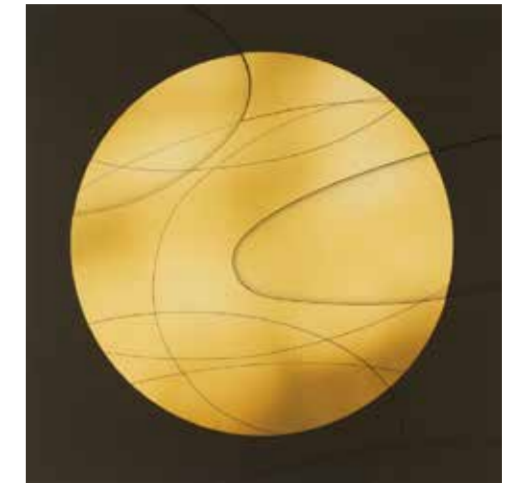
Slordige glamour

Dat geldt in ieder geval voor Aurélien Lepetit, die zijn emotionele huishouding vangt in wat hij 'wolschilderijen' noemt, abstracte voor-

stellingen gemaakt van draden die door een rooster zijn gewoven. Met contrasterende kleur en grillige patronen geeft Lepetit uiting aan stress of lichamelijk uithoudingsvermogen, als een soort gevoelsbarometer waar je volgens de maker ook helende krachten uit kunt ontleen.

Als relativering een vorm van healing is, kan hetzelfde worden gezegd van Lilian Eliëns' werk. Met opzettelijk slordige kwaststreek schildert zij supergelikte modefoto's na. De glamour van de graatmagere modellen wordt zo ontmaskerd als ongezond gemanipuleerd vrouwbeeld. Eliëns roept ons op liever te zijn voor onszelf en voor elkaar.

Dat geldt ook voor hoe we omgaan met de natuur, vindt Michele Bazzoli. De Italiaanse kunstenaar hekelt de manier waarop de mens de wereld op destructieve wijze naar zijn hand zet. Zijn golvende metaalconstructies met toevoegingen van klei, epoxy en textiel overtuigen als buitenissige wezens die waarschijnlijk wel de zesde uitstervingsgolf overleven.

Fris werk van Michiel van Nieuwkerk (boven) en Joost Benthem (rechts).

Omwille van de balans heeft Malasch de jonkies van WOW gecombineerd met een paar oude rotten. Die zijn minder bezig met het redden van de wereld of het innemen van morele standpunten, maar wijden zich aan de grootste uitdaging in een kunstcarrière die al wat langer duurt: fris blijven.

Dat lukt Michiel van Nieuwkerk heel goed. Hij is vooral bekend van de tv-serie *Hollandse Meesters* en de fortorubriek Koppen in PS van de Week, maar heeft zich losgemaakt van het pure portretwerk. Voor zijn nieuwe werk heeft hij zich laten verrassen

door de lichtval op zijn ateliermuur, waar hij allerlei materialen op plakke om vervreemdende effecten en reliëfs te creëren. Het resultaat is prettig mysterieus.

Lekkere losheid

Eenzelfde lekkere losheid heeft Joost Benthem. Hij heeft de gave om het alledaagse te koppelen aan absurdisme zonder dat het geforceerd overkomt. Dat geldt zeker voor het werk dat hij op de KunstRAI toont: een afstandsbediening gemaakt van stenen, een soort Flintstoneszapper. Dat roept onherroepelijk een stevige grijns op.

Raiders Celestial Spheres heeft de aibaarheid van een Barbapapa.

Zoals alle kunstuitingen is ook beeldhouwen aan modes onderhevig. Decennialang lag de nadruk op abstracte vormen, liefst gevat in streng, minimalistisch staal. Als reactie daarop werden zachte, natuurlijke materialen oormarm. Stapelingen van ongelijksoortige objecten waren een tijdje helemaal in, net als installaties.

Maar naast al die smaakfluctuaties is er één genre dat altijd onverminderd populair is geweest en waarschijnlijk ook zal blijven: de mensfiguur. Ook op het Beeldenplein van KunstRAI 2024 krijgt deze eevergreen van de beeldhouwkunst ruim baan.

Krassengezicht

De sculpturale mensfiguur in klassieke vorm, maar ook weer niet, is gemaakt door Maja van Hall. Haar *Stilte* dateert van 1980 en is een samengebond mens-zijn zoals de kunstenaar het op middelbare leeftijd ervoerde.

Aan het begin van haar carrière had ze dikke nonnen op stelten in brons gegoten, een lichtvoetige afrekening met haar katholieke opvoeding. Maar na de dood van haar kind, een periode van rouw en een emotionele wederopstanding, was die ironie verdwenen.

De figuur *Stilte* zit op een geabstraheerde stoel, een soort spalk voor een leven dat de nodige klappen heeft gehad. De armen zijn opgeheven, eerder

als teken van bevrijding dan van moedeloze overgave, maar de krassen op de plek waar het gezicht hoort te zitten, verraden het nodige leed.

Gemuteerde framboos

Veel luchtiger zijn de cartooneske figuren van Sander Buijk en Raider. Eerstgenoemde construeert 'manettes' uit losse betonnen onderdelen, die met hun minimale vormen toch iets menselijks uitstralen, zoals in het geval van *Hiccup* de ver-

moeiende ontregeling veroorzaakt door de hik.

Raiders *Celestial Spheres* lijkt regelrecht weggelopen uit een stripboek. Het bubbelige wezen met grote ogen en korte beentjes lijkt nog het meest op een gemuteerde framboos met pigmentdeficiëntie maar heeft de aibaarheid van een Barbapapa.

Dat geldt minder voor *Medusa* van Guido van Amelsfoort. De in keramiek uitgevoerde bijna levensgrote skater in gympen en jeans staat zich met gekromde armen duidelijk op te

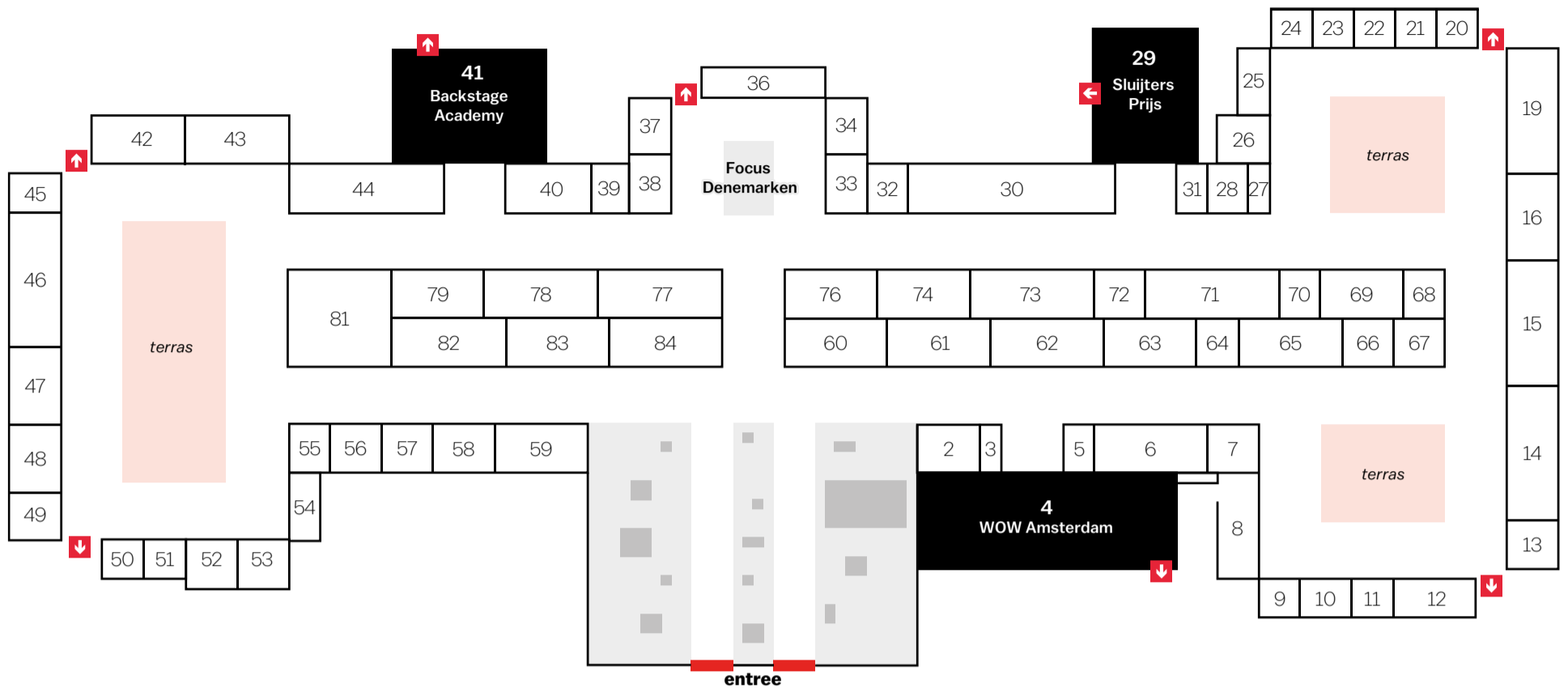
winden. Zijn vlassige snorretje maakt hem dan toch weer aandoenlijk.

Al te menselijk

Er staan ook minder figuratieve werken. Toch hebben de grauw-blauwe golven die de surfende beeldhouwer Eelke van Willegen maakte uit staal en de vermenging van mode en mossen die Peter George d'Angelino Tap in zijn wandtapijt weet te verwerken, iets heel menselijks. Ze refereren aan vrijheidsdrang, dynamiek en een verbondenheid met de natuur.

De enige exposant die er een minder florissant mensbeeld op na houdt, is Gerbrand Volger. In zijn werk *In Dialogue with Fellow Animals* verbeeldt hij de Griekse mythe waarin de nimf Eurydice sterft aan een slangenbeet als ze wordt belaagd door de satyr Aristaeus. Dat moet de stalker bekopen met vergiftiging van zijn bijen en afslichting van zijn schapenkudde. Vol berouw klemt hij een dood lammetje aan zijn borst. Hij is weliswaar een halfgod maar in zijn emoties menselijk, al te menselijk.

'Schilders kunnen geen goede collages maken'

Wie staat waar?

Premium Stands

- 2 ROOF-A Gallery
- 6 Root Gallery
- 7 Post Modern Collection
- 8 Vroom & Varossieau Gallery
- 12 Hama Gallery
- 13 Koch x Bos Gallery
- 14 Gallery Untitled
- 15 99 GALLERY
- 16 Galerie de Roos van Tudor
- 19 Kunsthuis Amsterdam
- 26 Artinfected
- 30 Jan van Hoof Galerie
- 40 Wanrooij Gallery
- 44 Kunsthandel E.J. van Wisselingh & Co
- 43 Galerie Mokum
- 42 Galerie Dom'Arte
- 46 Contempo
- 47 DGDH + DGRD
- 48 per van der horst gallery
- 49 Chiefs & Spirits
- 52 Luycks Gallery
- 53 Gallery Nono
- 56 Galerie SANAA
- 57 Teigetje & Woelrat Amsterdam
- 58 Kunsthandel Meijer
- 59 Franzis Engels
- 60 Willem Kerseboom Gallery
- 61 Wonderwood
- 62 Galerie Huub Hannen
- 63 Galerie Frank Welkenhuysen - Zeist/Eindhoven
- 65 Okker Gallery
- 66 Contour Gallery
- 67 Mick Agence
- 69 Galerie Mia Joosten
- 71 ZERP GALERIE
- 72 Young Chabot Fine Art
- 73 Galerie Voss
- 74 Kahmann Gallery
- 76 Koster Fine Art Gallery
- 77 Galerie Post + Garcia
- 78 Art Gallery O-68
- 79 Galerie MOA
- 81 SmithDavidson Gallery
- 82 Gallery 9
- 83 Guus Maris
- 85 Galerie Rob Koudijs

Focus Denemarken

- 33 Gallery Hjorth
- 34 Bruno Dahl Gallery
- 36 Maxus101
- 37 Davis Gallery Contemporary Art
- 38 Galleri NB
- 39 Galerie Année

Specials

- 10 WTC Gallery
- 25 Gallery 40NL
- 28 ALTA BOSCA
- 32 Dead
- 45 Beukers Modern Art
- 54 VanSpijk ArtBooks
- 55 Galerie Door
- 64 BLEND
- 68 Homecoming Gallery
- 70 HLP Galerie

Piccolo

- 5 SBK Galerie
- 9 Kyas Art Salon
- 11 juba art space
- 20 Galerie Oker
- 21 GALERIE BEYOND
- 22 ME Art Gallery
- 23 Galerie van Waaijen
- 24 youngcollectors
- 31 Maximilian Wölfgang
- 50 KITAI
- 51 Arnold Ligthart Kunsthandel

RAWEdges

- 3 Serieuze Zaken
- 27 Ten Haaf Projects

Backstage presentaties

- 4 WOW Amsterdam
- 29 Sluijters Prijs
- 41 BACKSTAGE ACADEMY

UpNextinArt

Zaterdag 30 maart staat de KunstRAI in het teken van de (startende) kunstprofessionals. Tijdens het programma, ontwikkeld in samenwerking met Hama Gallery, praten kunstenaars, galeriehouders, verzamelaars en andere kunstprofessionals over de wereld van hedendaagse kunst. Young Collectors Circle organiseert een paneldiscussie waarin de ins en outs van het verzamelen van kunst aan bod komen en waarin de reis die het kunstwerk aflegt wordt gevolgd: van de studio van de kunstenaar via de galeriehouder op de beurs naar de verzamelaar.

Backstage Academy

De Backstage Academy is een beeldendekunstpresentatie waar alumni van de ArtEZ Academie in Arnhem hun werk presenteren. Het werk vormt een diverse tentoonstelling die het artistieke talent van de jonge, opkomende kunstenaars van de bachelor BEAR (Base for Experiment, Art and Research) weerspiegelt.

Solostands

Deze editie richten 23 deelnemende galerieën naast hun stand ook een solostand in, waarin het werk van één kunstenaar wordt uitgelicht. De solostands zijn gewijd aan Paul Àdie (Galerie Rob Koudijs), Sander Buijk (Gallery Untitled), Erik Buijs (Huub Hannen Galerie), Maryse Ceha (Young Chabot Fine Art), Martijn Duifhuizen (Gallery 9), Helen Gerardia (Guus Maris), Klaas Gubbels (WonderWood), Zhang Haiying (Willem Kerseboom Gallery), Rogier Houwen (Homecoming Gallery), Rien Jansen (Contempo), Bas Kosters (Wanrooij Gallery), Maaïke Kramer (Art Gallery O-68), Fransix Tenda Lomba (Galerie Voss), Fang Mij (Jan van Hoof Galerie), Lavelly Miller (Galerie Mokum), Marc Mulders (Galerie Dom'Arte), Pim Palsgraaf (Galerie Franzis Engels), Alex Timmermans (Koster Fine Art Gallery), Sena Tues (ME Art Gallery), Quinda Verheul (Root Gallery), Harald Vlucht (99 GALLERY), Kuno Vollet (HLP Galerie) en Silvio Zangarini (Galerie De Roos van Tudor).

KunstRAI / Art Amsterdam

27 maart t/m 1 april 2024
(paasweekend)

Parkhal (hal 8)
RAI Amsterdam
Europaplein 24

Woensdag 27 maart
16.00 – 21.00 uur (besloten)

Donderdag 28 maart
11.00 – 18.00 uur

Vrijdag 29 maart
12.00 – 21.00 uur

Zaterdag 30 maart
11.00 – 18.00 uur

Zondag 31 maart
11.00 – 18.00 uur

Maandag 1 april
11.00 – 18.00 uur

Korting

Lezers van Het Parool krijgen 50 procent korting op een ticket (reguliere prijs € 22,50) o.v.v. PAROOLKUNSTRAI2024. Ga naar www.kunstrai.nl

Colofon

Samenstelling en coördinatie
Jan Pieter Ekker

Eindredactie

Hanna Bijl, Arthur van Vliet

Vormgeving

Willem van der Vlucht,
John Koning

Beeldredactie

Michiel van den Berg

Omslagbeeld

Erika Peucelle

Plattegrond

Laura van der Bijl